

DAŇOVÝ SYSTÉM VE FINANČNÍM ROZHODOVÁNÍ

1. Základní typy podnikových daní

Související faktory:

- právní forma podnikání
- dividendová politika
- kapitálová struktura
- investiční strategie

↓

Požadavky na daňovou soustavu:

- a) stabilizovaná
- b) nediferencovaná (alespoň ne výrazně)

A) daně důchodové (přímé)

základ : ZISK (vykazovaný)

↓

daň ze zisku (v ČR z příjmů)

- i) účetní zisk se neúčetně upravuje na daňový $\Leftarrow$ ZE ZÁKONA
  - o účetní náklady, které daňový zákon neuznává (náklady na reprezentaci)
  - o částky zkracující neoprávněné výnosy
  - o odpisy podle odpisového plánu - daňové

↓

NEZAHRNÚJÍ SE DO NĚJ PŘÍJMY, U NICHŽ JE DAŇ
VYBÍRÁNA ZVLÁŠTNÍ SAZBOU (z dividend)

- ii) daňový základ (daňový zisk) ↓

od něhož lze odečítat:

- dary (pro předem vymezené účely -věda, sport, zdravotnické účely do 2% daňového základu)
- ztrátou, vzniklou v předchozím období
- 10% ceny hmotného majetku určitého typu (podpora investic)
- část pohledávek po lhůtě splatnosti

iii) lineární sazba daně 39% (pro některé příjmy 25%) pro právnické osoby

iv) sleva na dani (zaměstnávání osob se změněnou pracovní schopností)

Koncepčně (stav z roku 1991) se daň z příjmů právnických osob v ČR blíží stavu v zemích EC.

Očekávaný vývoj:

- snížení výše úrokových sazeb
- zkrácení termínů pro odpis pohledávek po lhůtě splatnosti
- rozšíření odečitatelných položek o další rezervy (export, výzkum atd.)

v) minimálně potřebný zisk (Z)

$$Z = \frac{T(P - O) + Z_r + Z_d + Z_i}{1 - T}$$

T..... daňová sazba (v relativním vyjádření $\Rightarrow 15\% = 0,15$)
O..... odpočitatelné položky ze zisku pro účely zdanění
P..... připočitatelné položky ze zisku
Z_r..... zisk na tvorbu rezervního fondu
Z_d..... zisk na dividendy
Z_i..... zisk na investice

vi) nerozdělený (zadržovaný) zisk

- přehled o něm bývá doplňkovým dokumentem k výkazu zisku a ztrát
- struktura

nerozdělený zisk začátkem roku

+ zisk po zdanění běžného roku

- výplata dividend, eventuálně tvorba fondů ze zisku

= NEROZDĚLENÝ ZISK KONCEM ROKU

- „nejlevnější“ finanční zdroj ? $\Rightarrow$
- minimální výnosnost (pro akcionáře) = DIVIDENDOVÝ VÝNOS $\Leftarrow$ cena (ztracené) příležitosti

B) daně majetkové (z nemovitostí a z motorových vozidel)

- zahrnovány do nákladů, snižujících základ daně ze zisku
- trend ke zrušení (v GB, Francii, Belgii již dnes neuplatňováno)

C) daně obrátové (nepřímé) -

i) daň z přidané hodnoty

- plátce (podnik) ji nezahrnuje do výnosů ani do nákladů - funguje pouze jako výběrčí, který zvýšením ceny přenáší daň na spotřebitele
- základem je cena (vč. cla a ev. spotřební daně)
- vývoz je osvobozen, dovoz nikoli
- sazby **22%** (základní) a **5%** (snížená)
- plátcí daně mají nárok na odpočet daně na vstupu a povinně zdaňují výstupy (daň = pohledávka za ODBĚRATELEM a závazek za STÁTEM)
- neplátcí nakupují s daní bez nároku na odpočet a výstupy nezdaňují

ii) spotřební daně (benzín, líh, tabákové výrobky)

- podnik je i zde pouze výběrčím pro stát
- daň je stanovena ABSOLUTNÍ ČÁSTKOU za jednotku množství (NE % z ceny!)

D) další platby (v rámci st. rozpočtu i mimo něj)

i) pojistné na všeobecné zdravotní pojištění - fond ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

- součást nákladů, snižující zisk (9%)
- plátce platí (právnícká osoba) do fondu zdravotního pojištění i pojistné zaměstnance 4,5% ze mzdy (srážkou)

ii) pojistné na sociální zabezpečení - fond SOCIÁLNÍHO POJIŠTĚNÍ a fond ZAMĚSTNANOSTI (sledují se samostatně v rámci státního rozpočtu)

- součást nákladů; základ = MZDA
- plátce (právnícká osoba) odvádí i tu část pojistného, kterou je povinen platit zaměstnanec

struktura:	podnik+	zaměstnanec
	Σ 26%	Σ 8%
• důchodové zabezpečení	19,5%	6,5%
• nemocenské zabezpečení	3,3%	1,1%
• příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	3,2%	0,4%

E) jiné (povinné) typy daní a plateb (v některých zemích)

i) sankční platby za porušování životního prostředí

ii) odvody za odnětí zemědělské půdy

a jiné

2. Vliv daně ze zisku na finanční rozhodování firmy

a) velikost a právní forma podniku

- právnícká osoba 39%
- fyzická osoba 15 - 39% do cca 7 mil. Kč daňového základu

b) odpisy a investiční možnosti

- i) odpisy snižují daňovou základnu
- ii) daňový investiční úvěr (v ČR 10% z některých druhů hmotného majetku)

c) kapitálová struktura a přístup k úvěrům

- úrok z úvěru, obligace atd. (NE dividendy!) je odpočitatelnou položkou

⇓

- tím se snižuje cena úvěru pro podnik (vzhledem k ceně vlastního kapitálu)

⇑

- na podnik má vliv jen úroková sazba, snížená o daň ze zisku; pro 39% daně ze zisku 39% úroku dopadá na stát a jen 61% ovlivňuje podnik

d) leasing × koupě z vlastních zdrojů či na úvěr

- leasingová splátka je součástí nákladů (v závislosti na době splátek - 3 resp. 8 let)

- vznik daňové úspory

e) riziko podnikání

- ztrátu lze umořovat (odečítat od základu daně); v ČR do 7 let

f) dividendová politika

- zdaňovaná dividendy (25%) × reinvestovaný zisk

a jiné

